

Tisková zpráva
16. května 2018

Zrestaurovaný originál vzácného obrazu Archa Noemova je do konce června k vidění v Národním zemědělském muzeu v Praze

Když v srpnu 2017 vystavilo Národní zemědělské muzeum část tajemstvím opředené Šrobárovy sbírky obrazů, jeden z nejvzácnějších mezi nimi chyběl. Desková malba Archa Noemova, jejíž vznik je kladen do 16. či 17. století, musela kvůli neutěšenému stavu nejprve projít péčí restaurátorů. Náročný restaurátorský zásah vrátil obrazu jeho původní krásu, o čemž se mohou návštěvníci Národního zemědělského muzea v Praze přesvědčit do konce letošního června.

Deskový obraz Archa Noemova náleží mezi nejzajímavější díla, která jsou na výstavě *Šrobárova sbírka – Odhalení* k vidění. Přestože otázky autorství a doby vzniku Archy Noemovy nebyly dosud uspokojivě zodpovězeny, je nepochybné, že obraz představuje jedinečnou ukázkou jihonizozemské malířské produkce z období 16. nebo 17. století. „*Díky svým nesporným výtvarným kvalitám se Archa Noemova ocitla mezi vybranými malbami, jež měly prostřednictvím výstavy v Praze seznámit širokou veřejnost s existencí Šrobárovy sbírky. Špatný stav obrazu i jeho rámu si ovšem vynutil provedení rozsáhlých restaurátorských zásahů. Nyní je ale obraz až do konce června vystaven v naší hlavní výstavní budově v Praze na Letné,*“ říká generální ředitel Národního zemědělského muzea Milan Jan Půček.

Po skončení výstavy budou všechny obrazy převezeny zpět na zámek Kačina. Část z nich ozdobí empírové interiéry a zámeckou galerii. Samotná Archa Noemova bude k vidění v takzvaném Kulečnickovém sále.

Námět obrazu vychází ze známého starozákonního příběhu o Noemovi a potopě světa. „*Zobrazení scény s naloďováním Noemovy rodiny a nejrůznějších zvířat do archy nabylo v nizozemském malířství velké popularity především v 16. a 17. století. Pro nizozemské malíře představovalo toto téma jedinečnou příležitost propojit krajinomalbu s bohatou figurální stafáží, tvořenou lidskými i zvířecími postavami,*“ říká kurátor podsbírky obrazů Národního zemědělského muzea Martin Vlček.

Za tvůrce obrazu Archa Noemova je tradičně označován anonymní vlámský malíř známý jako Mistr Marnotratného syna. Svě jméno získal podle malby, která zachycuje slavnostní hostinu pořádanou na oslavu návratu marnotratného syna a která je nyní vystavena v Uměleckohistorickém muzeu ve Vídni. Uměleční historici se pokusili tohoto umělce, jenž působil v Antverpách mezi roky 1530 a 1560 a školil se v antverpských nebo bruselských malířských dílnách, ztotožnit s konkrétním tvůrcem. V minulosti byly vysloveny názory, že Mistr Marnotratného syna je identický s malířem Janem Mandijnem (kolem 1500 – kolem 1560), Lenaertem Kroesem, Anthonisem de Palermo nebo některým žákem z okruhu Joose van Cleve (kolem 1485–1540/1541). Současně není vyloučeno, že autora deskové malby bude nutné hledat mezi příslušníky mladší generace jihonizozemských malířů. „*Určitý stylový nesoulad mezi pojetím krajiny a charakterem postav naznačuje, že výsledná kompozice mohla vzniknout díky spolupráci dvou malířů-specialistů. V této souvislosti bývá jako možný tvůrce krajinné složky obrazu zmiňován Lucas van Uden (1595–1672), zatímco domalováním figurální stafáže mohl být pověřen Frans II. Francken (1581–1642) nebo Abrosius II. Francken (kolem 1590–1632),*“ vysvětluje kurátor Martin Vlček.

Cenné dílo se dostalo do Československého zemědělského muzea, předchůdce současného Národního zemědělského muzea, v roce 1937 jako součást souboru 157 obrazů tvořících tzv. Šrobárovu sbírku. Archa Noemova měla společně s dalšími malbami ozdobit prostory nové muzejní budovy Československého zemědělského muzea na pražské Letné. Nakonec však skončila v archivu ministerstva zemědělství, kde přečkala neklidné období 2. světové války. Po osvobození republiky byla celá Šrobárova sbírka převezena na Letnou. V roce 1950 bylo Československé zemědělské muzeum donuceno předat své pražské sídlo Stavoprojektu, a vzácná desková malba tak spolu s ostatními obrazy putovala na zámek Kačina, který byl muzeu přidělen jako náhradní objekt. V muzejním depozitáři zůstala uložena bez povšimnutí až do devadesátých let 20. století. Po roce 2000 mohli návštěvníci Kačiny obdivovat dílo Mistra Marnotratného syna v Kulečnickovém sále. Restaurováním obrazu byla na přelomu let 2017 a 2018 pověřena restaurátorka Vendula Látalová.

Restaurování obrazu, stejně jako výstava *Šrobárova sbírka – Odhalení*, je součástí oslav stoletého výročí založení muzea a výročí založení naší republiky.

Potřebné péče restaurátorů se dočkají i některé další významné předměty ze sbírek Národního zemědělského muzea, například tzv. Komenského včelí úl nebo několik ikonických traktorů (Zetor 15, Svoboda 22, Fordson F Standard), dále například mlátičky, secí stroje a jeden kombajn. Představují pestrost a bohatost sbírky Národního zemědělského muzea a v budoucnu se s nimi počítá v dlouhodobějších muzejních prezentacích.

V rámci oslav jubilea muzea i založení republiky byl také realizován návrat [Hamiltonových pláten do muzea lesnictví, myslivosti a rybářství na lovecký zámek Ohrada, pobočka Národního zemědělského muzea.](#)

Národní
zemědělské
muzeum

100
1918—2018

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Národní zemědělské muzeum je státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zemědělství. Zabývá se zejména tematikou zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví, potravinářství, zpracování zemědělských produktů, vývoje venkova a kulturní krajiny. Národní zemědělské muzeum má kromě hlavní výstavní budovy v Praze také další čtyři pobočky – Čáslav, zámek Kačina, zámek Ohrada, Valtice. Jednotlivé pobočky jsou zaměřeny tak, aby svou vědecko-výzkumnou, akviziční a prezentační činností komplexně pokrývaly zemědělství a jeho příslušné obory v celé šíři. Muzeum nabízí řadu lektorských programů a každoročně pořádá několik desítek tematických akcí pro veřejnost.

Více na www.nzm.cz.

Jitka Taussiková
tisková mluvčí
Národní zemědělské muzeum
Tel.: 604 867 970
tiskove@nzm.cz